

Cap Vermell

Nº 210

Revista d'informació de Capdepera i Cala Rajada
desembre 1999 - gener 2000

miquel Illiteres "catoi", in memòriam

Cap Vermell

desembre 1999

n° 210

Obra Cultural Balear

Capdepera

i

Cala Rajada

Hem fet aquest número:

Joan Rai

Pep Terrassa

Jaume Fuster

Paco Galià

Sebastià Ferrer

Miquel Ferragut

Llucià Rinyon

Isidor Rodríguez

Berta Liesegang

Nicolau Pons

Portalet

Editorial conjunta de la Premsa Forana de Mallorca

Nou Govern a les illes Balears: un nou camí i una nova il·lusió

El nou curs polític ha començat amb l'estrena d'un nou canvi a les més altes instàncies de les illes. El resultat de les passades eleccions del 13 de juny es varen caracteritzar per un clar guanyador, el PP, però sense una majoria absoluta o una aliança que els permetés assolir un nou curs polític.

Les aliances i pactes a les 3 illes permetreran un canvi polític en aquesta comunitat, després de 16 anys de governs del PP. Després de negociacions i altres herbes, el nou govern de les Illes Balears s'estrenava amb un president socialista, Francesc Antich, que després de dies d'aliances, comanda un govern de les illes Balears de tres colors: el PSOE, el PSM i EU-Els Verds. Aquesta negociació contemplava, també, pactes als tres consells de Mallorca, Menorca i d'Eivissa. La nova aventura començava a prendre força i fer-se realitat.

Bé, després d'aquests mesos de nou govern és difícil veure o analitzar qüestions que donen lloc a una valoració dels esmentats poders. De fet, el marge de confiança al nou equip del govern de les illes Balears s'anirà veient amb el dia a dia.

Des de la nostra perspectiva de representar als mitjans d'informació dels diferents pobles de la feografia insular mallorquina, voldríem demanar als nous governants situats, tant al govern de les illes Balears com al Consell de Mallorca, aquelles inquietuds que són imminents a les nostres realitats de part forana, en lloc d'exigir el que no han fet durant aquests primers mesos de govern. La nostra aposta pretén ser, en aquesta nova etapa, un calc del que sempre hem fet amb els polítics d'aquesta comunitat. Hem estat tolerants i ho volem seguir essent.

Una de les línies habituals de les diferents juntes directives de l'APFM ha estat la d'esser un portanveu als nostres respectius pobles d'aquelles iniciatives que els nostres governants han volgut donar a conèixer a través de les nostres publicacions. Aquesta oferta de col·laboració l'hem traslladada, des de sempre, als governants de torn i amb els d'ara no en farem una excepció.

Les publicacions de premsa forana han estat sempre capdavanteres en temes vinculats a la realitat imminent del país. Des dels nostres inicis hem estat sempre en la línia de la recuperació de l'ús normal del català als nostres pobles, informant i donant cabuda a allò que és noticable, als nostres respectius àmbits, essent moltes vegades denunciats i arriscant el nostre futur en una defensa d'allò que trobam millor per al nostre poble. Si, des d'un principi, hem estat una eina essencial de la recuperació de l'hàbit de lectura en la nostra llengua, els nostres polítics ho han tingut en compte i esperem que així sigui d'ara endavant, de manera que volem seguir essent els saigs dels pobles que feim la crida pels cantons de les nostres viles, sempre amb el reconeixement de les nostres institucions. Des de sempre, venim informant d'allò que consideram important per als nostres veïnats; d'una manera voluntarista no reconeguda i, fins i tot, des de l'anonimat.

Volem, com deïem, esser saigs dels nostres pobles i viles, i volem, també, que retronin les campanes de la Seu quan les accions del legislatiu del nostre poble no siguin del nostre grat. En definitiva, des de l'APFM, seguirem el dia a dia polític, el curs d'aquest nou camí que, des de la perspectiva d'on treballam hem posat a l'abast del nostre país.

Miquel Company Florit

President de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca

*Cap Vermell ,
ofereix les seves planes
per a difondre
qualsevol opinió,
notícia o xafardeig
que que vulgueu fer.*

*Si teniu res a dir
dels comentaris
publicats, teniu a la
vostra disposició les
planes d'opinió i
cartes al director*

Dipòsit legal

1197/80

Imprès a

Blanc i Llis

Cala Rajada

Plaça des Sitjar

Santa Cecília'99

El dia 28 de Novembre, la Coral s'Alzinar i el Centre Cultural Banda de Música de Capdepera, ens oferiren el tradicional concert de Santa Cecília, patrona dels músics. Les dues formacions, que actuen conjuntament en poques ocasions, demostraren una vegada més la seva compatibilitat i deixaren un excel·lent regust entre els assistents. Com a novetat, les dues formacions interpretaren plegades la cançó "Capdepera, Capdepera", a més d'un repertori prou variat, que el públic va agrair fervorosament.

Terrorisme

El dia 3 d'aquest mes de desembre, tingué lloc una concentració, davant l'Ajuntament, com a mostra de rebuig del poble de Capdepera a l'anunci d'ETA de reprendre les accions terroristes. El batle, Joan Pascual, va llegir una declaració institucional. Dissortadament no hi assistí molta gent, com a conseqüència de l'escassa difusió que s'havia donat d'aquest acte, així com de l'hora, les dotze d'un dia feiner.

Geomarín

Els dies 20 i 21 de novembre, a l'Illot Parc, l'associació Geomarín ens va sorprendre a tots amb unes

interessantíssimes jornades, centrades en el debat sobre el mediambient marí. Aquestes jornades persegueixen tres objectius: desvetllar l'interès local per tot allò que envolta el mediambient marí, com a base de la nostra economia i benestar; emfasitzar la importància de la protecció de la mar i les costes; i desenvolupar la interdisciplinarietat de les distintes àrees.

Les sessions, de mitja hora cadascuna, aproximadament, abastaren el tema marí des de caires i punts de vista molt distints, amb la presència d'un ventall de ponents molt representatiu i d'alta qualificació.

La presentació fou a càrrec de Sebastià Ferrer, sota el títol de "Capdepera i la mar", mentre l'obertura del col·loqui la féu Nasr-Eddine Taibi, president de Geomarín.

Les intervencions que es produïren el primer dia foren les següents:

- **Importància de interdisciplinarietat en els estudis de la mar**, per Joaquim Tintoré, director de l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats.

- **El paper de les**

submarines en l'ecosistema costaner, per Isabel Moreno, catedràtica de Biologia Marina, de la UIB.

- **Aplicació de les algues marines en la medicina moderna**, per Arnau Casellas, cardiòleg.

- **Pèrdua de praderes d'angiospermes marines i les seves conseqüències**, per Jorge Terrados, investigador del CSIC.

- **Les cavitats subaquàtiques de Mallorca**, per Xisco Gracia, biòleg i espeleobucejador.

- **Tècniques d'espeleobuceig**, per Juanjo Lavergne, instructor de TDI de buceig.

A la segona jornada, els ponents i els temes desenvolupats varen ser:

- **Situació actual de la pesca a les Balears**, per Enric Massutí, Director General de Pesca del Govern de les Illes Balears.

- **Mesures del control de la pesca i embarcacions esportives a les Cales de Capdepera**, a càrrec d'un representat de la Guàrdia Civil de la Mar.

- **Reserves marines a les Balears**, per Antoni Font, consultor ambiental del GOB.

- **Situació actual de la pesca en el municipi de Capdepera**, per Pere Fuster, Patró Major de la Confraria de Pescadors.

- **Política actual de les Balears respecte del mediambient**, a càrrec del director de l'Aula de la Mar, de la

Conselleria de Mediambient.

- **Interacció entre la circulació en mar obert i la franja costanera**, per Joaquim Tintoré.

- **Interacció platja-duna en els sistemes litorals de les Illes Balears**, per Jaume Servera, professor TEU de Geografia Física, de la UIB.

I, per acabar, es projectà la pel·lícula "Un sospir baix la mar", premiada en el XXXI Festival de Cine Marítim de Toulon (França).

A totes les intervencions dels ponents, s'hi afegiren debats amb el públic assistent que, en la majoria de casos, s'hagueren d'interrompre per manca de temps. I és que, com es desprèn del seu contingut, es va tractar de dues jornades maratonianes i d'un contingut molt dens, tant pel que fa a la quantitat de ponents com per la varietat i profunditat dels temes tractats, tots ells a un gran nivell.

No en sabem les causes però el fet és que es va notar, i molt, l'absència de representació de l'Ajuntament. Per a nosaltres resulta incompreensible que un acte d'aquesta envergadura, no meresqués la més mínima atenció dels nostres representants polítics ni dels seus tècnics mediambientals. A vegades perdem el cul per assistir a qualsevol acte, molts d'ells d'una banalitat absoluta, i en altres ocasions ignoram vertaders aconteixements com és el cas. Una llàstima.

En tot cas, volem donar l'enhorabona a Geomarin per haver-nos apropiat a una realitat i a uns temes que, a més de desconeguts, resulten d'una importància transcendental per al futur de la nostra economia. Esperam que no sigui la darrera vegada.

Pintura

El passat dia 10 de desembre, el jurat del X Concurs de Pintura "Vila de Capdepera", integrat pels senyors Josep Gallego, regidor de cultura; Gustavo, pintor; Rafel Amengual, pin-

tor; Joan Guaita, galerista; Joan Carles Gomis, crític d'art; i Joan March, guanyador del primer premi de l'any passat, va lliurar els premis als guanyadors.

- Primer Premi: "Fila", de Marian Moratinos.

- Segon Premi: "Cadires chipendale", de Gabriel Bover.

Menció d'Honor: "Paisatge", d'Antoni Alcover.

Primer Premi Local: "Weg zum Gander", de Bernhard Gander.

Menció d'Honor: "La flama de la vida", de Lorenzo Panadero.

Enhorabona a tots ells.

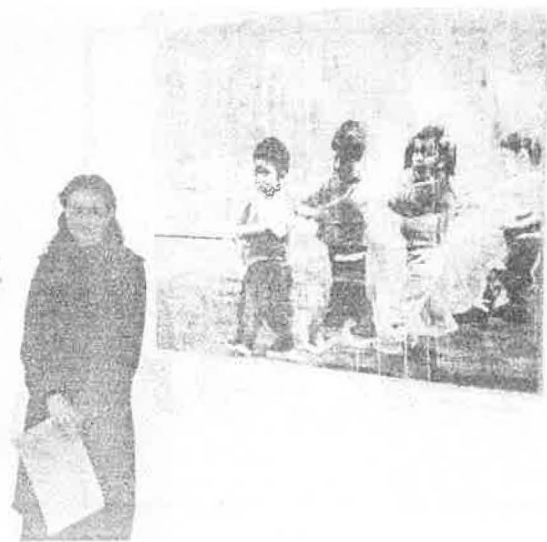
Les obres quedaren exposades a Ca'n Creu d'Inca.

Declaració institucional

El Parlament de les Illes Balears vol manifestar, explícitament, el seu rebuig a l'anunci que ha fet la banda terrorista ETA de donar per acabada la treva. Una treva que ha durat 438 dies i que havia obert l'esperança d'aconseguir una via definitiva per assolir la pau.

A q u e s t Parlament, dipositari popular i de la voluntat democràtica dels ciutadans i les ciutadanes de les Illes Balears, es vol pronunciar contra un fet que qualifica de greu atemptat a l'Estat de Dret.

El Parlament

de les Illes Balears considera que ara és l'hora de mostrar fermament la unió de totes les forces democràtiques, contra la coacció i el xantatge que suposa al Govern espanyol i, especialment, als ciutadans del País Basc el retorn de l'amenaça terrorista.

És, per tant, moment d'unir esforços a favor de la democràcia i de la llibertat. Els bascos han triat, recentment, les seves institucions d'autogovern i han deixat clara quina era la seva voluntat.

La fi de la treva no salment atempta contra la ciutadania basca sinó contra tots els demòcrates de l'Estat espanyol, contra totes les persones que defensen la llibertat i la justícia. Per tant, ara és el moment de no baixar la guàrdia i res no ens ha de fer canviar l'opinió que la única solució

possible ha d'arribar per la via del diàleg i de la negociació.

És per tot això que aquest Parlament vol expressar el sentiment de consternació que li ha provocat la nova amenaça terroristica i confia que encara quedi alguna espurna d'esperança per reprendre el procés de pau que mai no hauria d'haver-se vist interromput. Només volem demanar a ETA que escolti el clam de la societat i que no ens condemni a la barbàrie quotidiana que significa conviure amb la violència.

A la seu del Parlament, 30 de novembre de 1999

Signat: Grup Parlamentari Socialista, Grup Parlamentari Mixt, Grup Parlamentari Popular, Grup Parlamentari PSM-EN i Grup Parlamentari Esquerra Unida i Ecologista.

Festes

Tot una sèrie d'actes, els propis d'aquestes dates, s'han anat succeint des de l'Esperança ençà, sense que s'hi hagi introduït cap novetat digna de menció. Completes, processó, Matines, amb les tradicionals sibil·les, campanades de Cap d'Any davant les esglésies, arribada dels Reis...

La primera cosa que es troba a faltar és un mínim sentit de la cohesió en els actes programats per diferents col·lectius, sense imbricació de cap

tipus, quan semblaria que el macrodepartament de cultura de l'Ajuntament podria prendre la iniciativa de donar sentit i estructura a tots els actes.

D'altra banda, i quan alguns col·lectius i grups que es troben al front d'activitats determinades ofereixen símptomes de cansament i d'inèrcia, ben naturals, hauria d'esser també l'Ajuntament que prengués la iniciativa i empenyés el carro.

Finalment, l'Ajuntament, que té eines per fer-ho, hauria d'oferir idees noves i il·lusionants, i alternatives engrescadores per a infants, joves i grans.

Hem entrat a l'any 2000 i hem encetat el 700è aniversari de la fundació de Capdepera, però ho hem fet per la porta de servici. S'havien creat moltes expectatives i qui més qui manco esperava que aquesta passa es faria amb tota solemnitat. I ja ho heu vist: res de res. Mentre gairebé tots els pobles de Mallorca feien un punt més, amb programes d'actes que anaven d'oferir cava i raïm a tot el poble fins a focs artificials, balls i revetles, a Capdepera, on teníem més motius que ningú per a celebrar-ho, l'Ajuntament ha mirat cap a l'altre costat i s'ha desentès de tots nosaltres. No hi han mancat comentaris, segurament encertats, assegurant que això passa perquè ara no hi ha turistes.

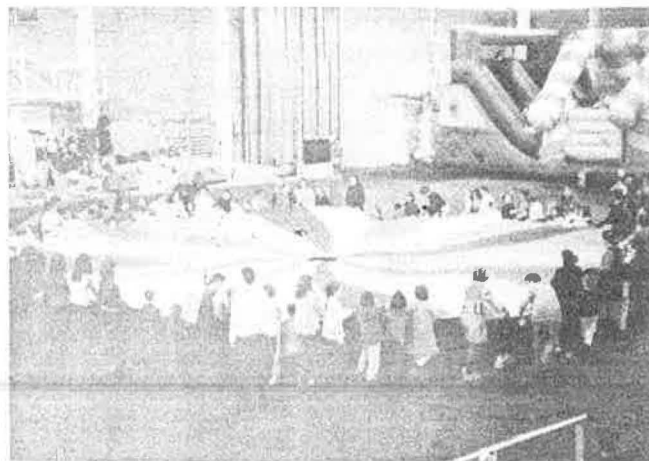
40 ANYS

L'entranyable revista "Bellpuig", d'Artà, ha assolit la fita dels 40 anys d'existència. Quaranta anys de treball, de constància, d'actitud de servei, d'obra ben feta. I tot això amb els alts i baixos lògics de tota empresa huma-

na, amb moments d'eufòria i d'altres de cansament, fins arribar a un present de plena consolidació i com a vertader referent informatiu del poble. Amb la sana enveja que produeixen aquestes coses, no podem sinó donar-los l'enhorabona, animar-los en la seva tasca i desitjar-los moltíssims més anys de vida.

Fems

Tractar aquest tema és parlar d'un dels grans problemes que té la nostra societat, i a Capdepera, com la resta de Mallorca, comença a ser seriós. D'una banda, hi ha brutor per tot arreu: carrers, foravila, boscos, costa,

garriga... no hi ha zona o hàbitat on no hi sigui present com un element més del paisatge. Per molt que s'avanci en el tractament i recollida, de cada vegada més s'escampa en qualsevol de les seves formes fins a llocs insospitats. Enmig d'aquesta situació i en ple debat sobre "Què fer amb els fems?", l'Ajuntament de Capdepera ha tret el plec de condicions que regiran la concessió d'aquest servei. Més enllà de la part, diguent-ne tècnica, cal comentar alguns dels aspectes que impliquen alguna novetat. D'entrada, es regula el servei, que ja és cosa, a més es dedicarà un esforç al compostatge i a la separació, malgrat sigui limitada, dels residus, a més de la recollida selectiva "in situ" dels grans productors; també s'hi farà de forma experimental i limita-

da a unes zones concretes, la recollida domiciliària.

Les valoracions, evidentment, són diferents segons s'apreciï des de l'oposició o des del govern. Al plenari quedà de manifest el refús del PP, Es Grup i PSM, amb diversos matisos entre ells, però criticant la manca de decisió per fer unes condicions més "valentes", que retornassin la recollida domiciliària (sol·licitada per les associacions de veïns del terme) i que apostassin més fermement per la recollida selectiva. L'equip de govern les troba, com és lògic, ponderades i que aporten notables millores a la situació actual.

Teatre

Auditori Sa Màniga - Cala Millor

Fuente Ovejuna... 22 i 23 de gener
Mein Kampf..... 25 de febrer
Arran de terra..... 18 de març

Teatre Principal. Palma

La reina de la bellesa de Llenanè...
..... 18 a 20 de febrer
Requiem 25 a 27 de febrer
Besos..... 5 a 15 d'abril

XIV temporada d'Òpera 2000

Don Giovanni..... 5 i 6 de febrer
Tosca..... 29, 31 març, 2 d'abril
I puritani..... 26, 28 i 30 maig
Messa Rèquiem.. 10 juny

Cartes a Cap Vermell

Benvolgut director:

Agraesc, per endavant, tengui a bé publicar aquesta carta i aprofit per desitjar-vos a tots els qui feis "Cap Vermell" i als lectors un bon any 2000. Perquè d'això sí que n'estic segur, del 1999 al 2000 hem canviat d'any... O no?

Jo, veritablement, començ a dubtar. Ara bé, he de dir que estic content, molt content i agradósament sorprès, que hi hagi gent que davant aquesta falsa controvèrsia o pol·lèmica sobre el canvi o no de segle i mil·leni, ho tengui clar. Com és el cas del nostre ajuntament

Molts que hem fet les festes en família, a casa, sense anar-nos-en de viatge o pagar un d'aquests sopars multi-mil·lenaris (pels milers de pessetes que costaven), ens hem queixat que hi ha hagut una manca de sentiment "mil·lenarista" - vaja parauleta! - per part dels nostres governants i no s'hagi muntat cap espectacle o activitat especial per celebrar l'arribada del 2000. Més evident si tenim en compte que encetam el 700è aniversari del naixement del poble, i que la temporada turística ha estat d'allò més... Vaja, que hi havia motius per donar un cert ressò al pas de l'any 1999 a la xifra rodona del 2000.

Mentrestant, els pobles veïnats han muntat programes més o manco extensos, amb activitats més o manco novedoses. Deu ser perquè són dels qui creuen que canviem de mil·leni, vaja, que han pres part de la controvèrsia i han muntat la festa enguany i l'any vinent ja veurem què passa.

El nostre ajuntament, conseqüent amb els assenyats estudis que diuen que el canvi de mil·leni serà l'1 de gener del 2001, no ha preparat res d'especial. Tanmateix, el que és realment cert és que passam un any més, com cada 31 de desembre.

Enhorabona, molts d'anys... i el pròxim 31 de desembre serà el nostre!

FG

Estimats dimonions i dimoniones:

Un altre any hem arribat a la festa de Sant Antoni. El dissabte de Sant Antoni corregudes i foguerons, el diumenge beneïdes i carrosses. Justament aquest any 2000, tant de canvi de mil·leni i trui d'aquest, ha trastocat els pensaments de l'Obreria.

Volen canviar el dia de les corregudes; mai hi ha hagut divendres de Sant Antoni, afegint a la gran festa la "limosna". Pobres dimonis!! En lloc d'encalçar i ballar han de demanar, com que dos no demanen la quantitat suficient han afegit tota la seva prole, uns devuit dimonions més. Sort dels bars que els donen beguda gratuïta. No val més dos i bons que devuit i xerecs? Quina funció tenen els dimonis? Ja la dubtam. Demana que demana, de botiga en botiga, d'establiment en establiment, i els doblers de l'Ajuntament, per què serveixen? Pel sopar? Molt de tetra brik i les botelles bones a ca'n ...

Mentre, l'Ajuntament se'n renta les mans; com que li fan la feina, per què s'han de moure?. Implica't Galleguín!!!

Dau-mos coca, dau-mos coca; dau-mos coca, dau-mos vi. Servilisme interessat. Per què tanta "d'amabilitat" per part de gent de s'Obreria.

Mamà, vull esser Obrer. Com ho he de fer?.

S'esperit del DIMONI ROS.

Agenda de la vila mes de novembre

Nats

dia 6 d'octubre, Joan Carles Aguilar Eggers, d'en Juan Carlos i Susanne Marit
 dia 31 d'octubre, Sergi Schlegel Fosshag, d'Andreas i Christiane
 dia 2 de novembre, Omar Asensio Martínez, de Manuel i Mónica
 dia 6, Jaume Noé Amer Frings de Jaume i Tessa
 dia 12, Aroa Cazorla Castillo, d'en Juan Francisco i Maria Francisca
 dia 14, Jesús Hurtado Nogales, d'en Francisco i Maria Isabel
 dia 17, Andreu Recio Huesca, d'en Salvador i Maria Teresa
 dia 18, Paula Arranz Olmos, d'en Federico Javier i Sonia
 dia 22, Nerea González Marquez, d'en Manuel i Josefa

Noces

dia 13, Jerónimo Garau Fuster amb Josefa Ruiz Lorenzo
 dia 19, António Grande Rabaneda amb Maria José Antolín Ortiz
 dia 20, Aurelio Sánchez Lindo amb Beatriz de las Mercedes Rodrigo Cortijo
 dia 27, Miquel Lliteres Flaquer amb Ana Maria Recio Rosselló

Finats

dia 2, Virgínia Marqueño Motas (1907)
 dia 21, Catalina Rubio Cazorla (1908)
 dia 23, Joan Terrassa Vaquer (1909)

Agenda de la vila mes de desembre

Nats

dia 4, Saray Mendoza Guisado d'en Candido i Montserrat
 dia 4, Fidel Martínez Moeys, d'en Fidel i Florentine Marijke
 dia 7, Natalia González Pérez-Gil, d'en Juan Carlos i Rosa Maria
 dia 11, Meheba Pastor López, d'en Pedro i Maria José
 dia 11, Miquel Ramis Torres, d'en Miquel i Francisca
 dia 14, Nerea maria Raya Rodríguez, d'en Luis i Maria José
 dia 18, Antònia Alvarez Oblanca, d'en Eleuterio i Sonia

Noces

dia 4, Juan Carlos Valderrama Acebedo i Antònia Rey Rubio
 dia 4, Francisco José García Carrón amb Maria José Muñoz Torrecillas
 dia 17, Àngel Salomón Gallego amb Maria Bárbara Obrador Terrassa

Finats

dia 1, Bartomeu Pellicer Melis (1914)
 dia 3, Catalina Covas Vicens (1920)
 dia 6, Pere Tous Juan (1936)
 dia 6, Francisco Luque Cívico (1922)
 dia 30, Joam Moll Servera (1912)

Batec

Els qui auguraven, catastròficament, la desaparició del món amb l'arribada de l'any 2000 han errat la seva predicció.

El famós efecte dos mil, no ha estat gairebé preceptible, si no fos pels bilions de pessetes que s'ha duit en despeses, d'una justificació més que dubtosa, ningú l'hagués conegut.

Els qui es muntaren la festa (especialment grans ciutats) com un atractiu turístic més o com excusa per a pujar excessivament els preus, no semblen gaire satisfets. Molts són els qui davant els abusius preus dels viatges, sopars, festes "exclusives" i demés històries de marqueting lúdic-festiu, optaren per quedar-se a casa i viure les festes en família o muntant-se la celebració amb companys i amics o cercant alternatives menys abusives. I es que, aquests dies, s'han vists coses increïbles: llocs que literalment han duplicat els preus, ofertes de sopars per cent i pico mils pessetes, per cap és clar, viatges amb suplement especial tan elevats com el propi viatge, etc... Ja hem dit que això ho paga qui vol. Per això deu ser que hi ha que parlade no haver-se complit les expectatives... Pel contrari els preus dels productes típics del sopar de cap d'any, peix i marisc, s'han comportat

Pot ser la por a "l'efecte 2000" hagi returat a la gent o que amb el canvi de mil·leni la gent s'hagi cansat de que el prenguin el pèl.

Mentres tant la guerra a Tetxènia segueix...

Tres i no res

Un cafè, un amazones, una fària

Paradoxalment, la globalització, lluny d'acabar amb els sentiments localistes, els ha disparat. Davant l'homogeneïtzació de les maneres de viure, impulsada pels rèdits de giga-mega-empreses que operen a nivell mundial, recolzades pels poders polítics dels principals estats, la gent ha reaccionat cercant trets distintius basats en els territoris que habita.

Els humans, possiblement degut a la història biològica de l'espècie, necessitam saber que formam part d'un grup, identificant-nos amb els altres. De fet, en bona part, som el que som per haver nascut i haver estat criats en una comunitat amb uns trets culturals determinats i no en una altra amb uns modes d'esser i estar diferents.

Aquest sentiment de pertinença és el que d'una banda cohesiona la societat, i de l'altra dóna estabilitat emocional a cadascun dels individus.

La concepció atomista de la societat, una utopia inventada el segle passat, avalada per l'èxit de la mecànica newtoniana, és en excés senzilla, la societat no funciona com a suma d'interessos particulars d'individus egoistes, relligats per les preferències que revelen els mercats.

La mundialització ha duit que moltes decisions siguin preses no sabem per qui, ni per què. A la gent se li escapen les motivacions del G-7, dels buròcrates de Brussel·les, de l'OTAN, del FMI, de la Casa Blanca, etc. Desconeixem les causes dels famosos trasllats de capital financer d'un cap a l'altre del món, les pujades i baixades de les borses de valors, etc. etc., tot i que intuïm que poden afectar les nostres vides.

A la mundialització també l'experimentam en el "perpetuum mobile" en què s'ha convertit la societat global. No hi ha res que duri dos dies, el canvi tecnològic és constant, apareixen i desapareixen nous productes, les empreses canvien de direcció contínuament, la relocalització és constant, les modes duren hores i les notícies que ens informen del que passa se succeeixen a velocitats impossibles de processar pel cervell.

Només existeix el que mostren els medis d'alienació de masses i, com que no ens hi veim quasi mai retratats, és fàcil pensar que els nostres valors, creences, sentiments i interessos són menyspreables.

Davant aquest panorama, són molts els qui cerquen refugi en comunitats abastables, en les quals sentir-se segurs i protegits i sobre les quals poder exercir el domini que dóna la comprensió, encara que imperfecta, del seu funcionament.

Quan apareix la consciència política, es transformen en moviments nacionalistes.

Aquests moviments polítics adopten multitud de formes segons la circumstància del lloc on es forgen. A Estats Units hi ha el Moviment Patriota, encapçalat per milícies armades d'orientació nazi, capaç de mobilitzar cinc milions d'americans. Consideren que l'estat federal és un niu d'espies, paràsits i capitalistes que conspiren contra la "american way of life", i defensen l'autoritat dels Comtats per damunt del Govern Federal.

De la desmembració de la URSS n'han sorgit moviments nacionalistes de distint pelatge, d'orientació comunista uns, com la Sèrbia de Milosevic, filonazis com a Croàcia, al Càucàs són d'inspiració religiosa musulmana, etc.

A l'Europa liberal s'hi manifesten forces localistes d'orientació democràtica, al Nord d'Itàlia, a Escòcia, a Catalunya, a Euskadi, etc.

La secta Aumshinrikyo, la del gas sarin a les estacions de metro de Tòquio, té per enemic un hipotètic govern mundial. La fundació de noves religions respon a la necessitat que té la gent de donar sentit a la seva vida quan el grup social al qual pertany no la hi ofereix.

Les tribus urbanes, acotant el territori propi amb les seves claus identificatives, creen identitat entre els joves de barris despersonalitzats d'arreu del món.

Tots aquests moviments tenen un fil conductor, crear unes referències pròpies amb què enfrontar-se a la despersonalització que comporta la globalització.

Tots aquests que agiten banderes, qualsevol sia la barreja de colors, estan dient que necessiten un lloc d'acolliment, una societat que els integri i identifiqui, sentir-s'hi protegits i formar part d'un grup humà, cosa que la pretesa societat global no fa. De fet, sembla que els seus valedors esmercen a fer realitat la frase de Margaret Thatcher, "la societat no existeix". En fraseologia falangista,

necessiten fondres en "una unidad de destino en lo universal".

Els mallorquins, mentre entrem a un bar i escoltam com algú demana "*un rebentat de cassalla i una fària*", reconeixem que les nostres senyes d'identitat es mantenen incorruptibles.

M'he arriscat que el lector s'endugui la impressió que sóc identitari per sobre de totes les coses, quan el que més tem, en política, són les concentracions de masses per a escenificar la comunió de suposades virtuts patriòtiques, de classe, religioses, etc., sempre manipulades per personatges sense escrúpols que intenten apaivagar malaltisses ànsies de poder. L'únic antídoto que se m'acut és la societat liberal formada per ciutadans amb idees, sentiments, curolles i esperances distintes, educats en els principis democràtics.

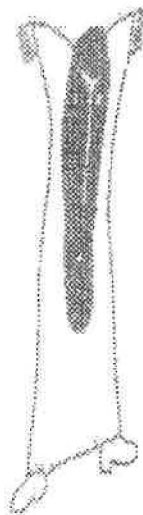
Ara bé, pel que fa a aquests que fan ostentació pública de la seva manca de personalitat i nul sentit de l'estètica, portant banderoles als vestits, imitant els bufons del poder, els correspon un altre diagnòstic que no farem aquí.

Il·lucà rinyon

CAP VERMELL

*Revista
espanyola
de crèdit*

A Miquel Lliteres "Catoi" in Memoriam

No és fàcil lligar pensaments quan el teu estat d'ànim t'imponeix el silenci però la força dels fets és perseverant fins que assimiles que les relacions d'amistat i el veïnatge s'han acabat, sobtadament, deixant la seva petjada.

No era difícil conèixer i apreciar en Miquel perquè la seva sinceritat i bonhomia et captivaven. A això cal afegir-hi una virtut poc practicada actualment: una ben demostrada estimació al poble de Capdepera. Ho deia ben clarament en una glosa dedicada als emigrants gabellins d'un temps:

Al Castell i a Capdepera
per vida restaré unit,
Capdepera serà el llit
i el Castell la capçalera.

En Miquel ha estat autodidacte en l'art del glosar, intensificant la seva tasca a mesura que prenia consciència dels valors de la cultura que havia heretat; uns trets culturals que temps enrere ignorava posseir. Però aquest procés d'arrelament cultural no ha estat fàcil sinó, ben sovint, dolorós, perquè, de vegades, quan exercia de gabellí se sentia estrany en el seu carrer i en el barri de tota la vida: Vila Roja. Ni ell ni molts d'altres, entenem com els nouvinguts no volen entendre ni parlar com nosaltres ho feim, un fet que indigna i fereix la sensibilitat de tot aquell que se sent mallorquí.

Totes les revistes del poble han comptat amb les seves col·laboracions, era el seu tarannà: obert a tot i a tots. Sempre tenia molt present quins eren els fonaments de la seva cultura que qualificava de generosa, receptiva i hospitalària. Així era ell.

Els canvis econòmics, demogràfics, tècnics i culturals de les darreres dècades han malmenat la nostra cultura i de tot això en Miquel n'ha deixat constància. La seva obra, com la seva vida, ha estat curta però valuosa, digna i patriòtica.

El seu primer glosat que coneixem fou per a celebrar la recuperació de la propietat del Castell, l'any 1983. De llavors ençà, a mesura que s'autoconscienciava de les seves capacitats literàries, va anar polint i intensificant la seva dedicació al conreu de la poesia popular fins a formar una obra de revingudes arrels i poderosa soca, desplegant nombroses branques: gloses de temàtica històrica, amoroses, de denúncia, al·legòriques... cançons de tot color, dolces i senzilles.

Volem recordar-te conreant el sementer de les Cases Noves. Il·lacorant i sembrant la teva estimada terra de Capdepera

Descansa en pau.

Els teus companys de Cap Vermell

Conversa amb...

Melina Sagrera

Molts recordam les primeres passes de Melina Sagrera en el món de l'atletisme. No fa massa, d'això. El que no sospitàvem és que, en tan poc temps, assolís tants èxits. Amb tot, la seva estampa es pot dir que respon perfectament als canons dels millors fondistes, senzilla, magra, pura fibra, i veure-la córrer és un gust, perquè ho fa amb la naturalitat dels qui sembla que no s'esforcen per anar aviat.

- Recorda'ns tu mateixa com van ser les teves primeres passes com a corredora.

- Només fa devers sis anys que corr. Abans jo feia judo. El començar a córrer va venir, precisament, d'una lesió practicant aquest esport. Em vaig fer mal a un genoll i per a la recuperació em recomanaren fer una mica de carrera suau. Així va ser que, a poc a poc, li vaig anar agafant el gust.

- I d'aquí, a les carreres...

- Sí, aquell mateix any ja vaig anar preparant la meva participació a la Mitja Marathon del Carme, una carrera que aleshores ens feia molta d'il·lusió a tots els qui teníem gust per aquest esport. Aquella primera participació va resultar una experiència positiva. El meu objectiu no era altre que acabar la carrera, sense cap fita quant a temps. I com que ho vaig aconseguir, ja em vaig donar per satisfeta.

- I t'animares a continuar corrent...

- Efectivament, la cosa em va engrescar. Vaig continuar corrent pel meu compte i durant uns anys la meva única fita anual va ser la Mitja Marathon del Carme, que preparava amb certa intensitat des de començament d'estiu. El fet és que, sense obsessionar-m'hi, em sentia de cada cop més a gust i els meus temps anaven millorant.

- Fins que decidires fer una passa més i dedicar-t'hi d'una manera més intensa.

- Això va ser fa un poc més d'un any, cap finals del 98. La meua carrera, la Mitja Marthon del Carme, havia desaparegut, però jo volia continuar corrent i així vaig començar a anar a altres corregudes. Aquell mateix any vaig participar, com a primera experiència, en els 20 km. Adidas.

- I, ben aviat, vas fitxar pel Club Ramis Sastre.

- Jo era una mica reticent a fitxar per cap club, perquè la meua anterior pertinença a un club esportiu no havia resultat positiva. La meua entrada en el Ramis Sastre la vaig fer de la mà del qui és, d'aleshores ençà, el meu entrenador, en Baldomero Oliver. Ell em va convèncer, assegurant-me que això no em suposaria cap esforç suplementari i que jo podria seguir fent atletisme al meu ritme. Però jo, quan em vaig decidir, ja ho vaig fer, precisament, per traçar un pla de treball més o manco rigorós i per esbrinar quines eren les meves reals possibilitats. Per seguir fent el que havia fet fins aleshores no necessitava integrar-me en cap club.

- *El fet és que aquest primer any de treball ben planficat ha donat molt bons fruits.*

- Sí, la veritat és aquesta. El 99 ha estat el meu primer any de treball seriós i continuat. Amb l'entrenador ens fixàrem, d'entrada, córrer la temporada de cross i al final em vaig trobar que era segona absoluta de Balears i primera sènior. Després va venir el campionat de Balears de mitja marathon, on em vaig plantejar l'objectiu de fer 1 h. 24', cosa que per cert no vaig aconseguir. De fet, vaig quedar a més d'un minut del meu objectiu. Jo no em sentia gens satisfeta, però el cert és que vaig guanyar la carrera i em vaig proclamar campiona de Balears. Després, durant l'estiu, vaig anar a corregudes populars per distints pobles i, amb l'entrenador, ens plantejàrem preparar una marathon. En el mes de setembre ja teníem decidit córrer a Calvià que, a més, també és campionat de Balears. Efectivament, el passat 5 de desembre, vaig córrer la meua primera marathon. Amb Baldomero ens havíem fixat la meta de baixar de les tres hores. A mi em semblava una fita inabastable, però vaig desenvolupar el cent per cent del pla de feina fixat, amb l'ajuda inestimable, tot sigui dit, de Paco Vives. Tota sola crec que no ho hauria aconseguit. El dia abans de la carrera em sentia molt tranquil·la, cosa gens habitual en mi i el dia 5 vaig córrer molt convençuda de les meves possibilitats. Arribar ja em semblava una gran fita. La primera mitja marathon l vaig fer exactament segons el que havíem previst, controlant en tot moment els temps de pas. En el quilòmetre 39 em varen dir que estava en temps de 2 h. 58', però aleshores jo ja em sentia molt i molt cansada, tot i tenir el cap molt clar. Volia arribar, i res pus. Finalment, vaig fer un temps de 3 h. 01' i em sentia exhausta. Havia aconseguit el campionat de Balears i havia rebaixat el rècord de Paca Rosselló en més de sis minuts. Després va venir l'entrenador i la recuperació va anar molt bé. En Baldomero em va dir que ja començàs a pensar de preparar-ne una altra.

- *I d'aleshores ençà, què has fet?*

- Bàsicament, descansar molt. Ara, però, ja he reanudat els entrenaments. El passat dia 8 de gener vaig reaparèixer a Sa Llega de sa Pobla, i vaig guanyar. En aquests moments estic començant a preparar la mitja marathon d'Hermes Logística, que és el nom actual del meu club, i que serà al mateix temps campionat de Balears, la qual es correrà el proper 19 de març. Vull fer 1 h. 22', per veure com estic. Segons com vagi la cosa, el mes d'abril correré la Marathon de Rotterdam, on tornaré intetar baixar de les tres hores.

- *Tota aquesta dedicació a l'esport, quins sacrificis et comporta?*

- La veritat és que, a hores d'ara, no tenc temps més que per fer feina i entrenar. És cert que has de renunciar a algunes coses, com sortir de nit i dormir poc, però la veritat és que amb el meu ritme d'entrenament tampoc se'n tenen moltes de ganes de sortir. No és que no vulguis sortir, és que no pots. L'esport m'ha aturat de fer algunes altres activitats, però, ara per ara, em compensa. Quant a l'alimentació, s'ha de menjar. No queda més remei, perquè feim una gran despesa d'energia. S'ha d'intensificar l'ingesta d'aliments com els fruits secs o la pasta, per tal de recuperar hidrats de carboni.

- *Com veus la situació de l'atletisme local, ara que tenim unes instal·lacions tan magnífiques?*

- Com abans. Hi ha alguns joves que vénen fent esport des de fa tres, quatre o cinc anys, i que ara segueixen, però no he notat un augment de l'activitat. I és una llàstima. Crec que amb aquestes infraestructures s'hauria de notar més moviment. No sé si la gent jove no se sent estimulada o no se la sap engrèscar. I que consti que, si es vol aconseguir alguna cosa, és de ben joves que s'ha de començar. A les escoles, si pot ser.

Aquest és el consell de Melina Sagrera. Una al·lota jove que predica amb l'exemple i que ha fet de l'esport una part important de la seva vida. Na Melina sap els sacrificis que això comporta, però pot sentir-se'n ben orgullosa. Com nosaltres mateixos ens hi sentim d'ella.

NO PASSIS A LA POSTERITAT

Tirar fems és una forma trista de que ens recordin, o al menys, de que es recordi la nostra mala educació.

Això és la durada mitjana, a la intempèrie, de distints objectes que sovint tiram pels carrers, fora vila o per muntanyes i garrigues.

	ILLOSCA DE CIGARRETA	1 A 5 ANYS
	PELL DE PLÀTAN O TARONJA	2 ANYS
	BOSSA DE PLÀSTIC	10 A 20 ANYS
	PAPER PLÀSTIFICAT	20 A 30 ANYS
	ILLAUNA OXIDABLE	50 ANYS
	ILLAUNA D'ALUMINI	500 ANYS
	BOTELLA DE VIDRE	1000 ANYS

Una de les notícies més tristes que he rebut en tot l'any ha estat la d'ETA, el passat mes de novembre, en prendre la decisió de tornar a la lluita armada com a estratègia per assolir l'alliberament nacional d'Euskal Erria. Crec sincerament que ETA s'equivoca de cap a peus. Els violents bascs es fan mals a ells mateixos, en fan a Euskadi i ens en fan a tots els nacionalistes d'altres indrets que no volem sentir parlar de cap altra estratègia que no sigui la de la lluita pacífica i democràtica.

Tots els tractadistes polítics s'han ocupat profusament del problema basc, com ho han fet del problema català. Gairebé faria rialles que vingués jo, ara, a descobrir la quadratura del cercle i a trobar solucions a una situació tan enverinada, quan les ments més assenyades de l'Estat no han estat capaces de fer-ho al llarg de la història. Jo sols puc parlar de sensacions i sentiments personals, de filies i fòbies particulars, i, finalment, deixar penjant algunes preguntes, com sempre, a fi que cadascú hi doni les respostes que cregui més adients.

Crec que en tot aquest entrellat, la primera qüestió que ens hauríem de plantejar, amb tota sinceritat, defugint pressions mediàtiques, deixant parlar la raó i assossegant el cor, és si els pobles, siguin quins siguin i d'on siguin, tenen dret a una existència lliure. Si no resollem aquesta incògnita, el problema romandrà irresolt o, el que pot ésser pitjor, mal resolt.

En els últims temps, la nostra solidaritat i la nostra simpatia -i quan dic *nostra*, em referesc a una actitud generalitzada- s'han posat del costat dels pobles oprimits que han intentat assolir la sobirania nacional: el Tibet, el Kurdistan, Irlanda del Nord, Kosovo, el Sahara Occidental, Timor Oriental... Indefectiblement, i instintivament, l'opinió pública s'ha decantat a favor dels drets d'aquestes nacions sense estat que malden per sobreviure. Potser per pura

simpatia amb els dèbils i amb els petits.

En tot cas, però, aquesta simpatia i solidaritat dels espanyols cap als pobles orpimits, es converteixen en un rebuig frontal quan les reivindicacions de sobirania provenen de les nacions del propi Estat, especialment la basca i la catalana. Ja se sap allò de "en parlar de mi, no ric". De manera que aquella actitud tan comprensiva vers els kurds o els saharisans sol esdevenir animadversió i malvolença cap a bascs i catalans, i en menor mesura vers els gallecs. Dels valencians i dels balears ni en parlen, ja se sap. Nosaltres som un problema resolt, si és que mai hem estat un problema.

Si aconseguíem entendre que les tesis que ens semblen tan saludables per a pobles llunyans, en què la distància geogràfica les fa gairebé innòqües, ens són aplicables a nosaltres, crec que hauríem arribat a un punt de partida desitjable. A partir d'aquesta constatació, es tractaria de trobar els elements capaços d'endegar un procés *net*, és a dir, plenament democràtic.

Això últim ho dic pensant, precisament, en el cas del Sahara. A tots ens preocupa que el referèndum per a la sobirania de l'excolònia espanyola sigui clar i llampant, i això passa perquè els qui decidesquin el seu futur siguin els saharisans i només els saharisans. Els intents del Marroc de retardar el procés tant com li ha estat possible, i ara el seu més que probable emmetzinament, censant com a saharisans a moltíssims de marroquins, fan preveure una consulta popular poc transparent i que no respongui als interessos d'aquella nació. Amb això vull dir que no som els mallorquins, ni els madrilenys, ni els andalusos, els qui hem de decidir el futur dels bascs. Són els mateixos bascs els qui han de trobar un lloc propi en el context de les nacions lliures. I els catalans a Catalunya. I tots els pobles que, per raons històriques, polítiques, culturals, lingüístiques, etc., així ho desitgin.

Vull insistir en el que he dit al començament: en el cas d'Euskadi, l'estratègia de les armes s'ha demostrat no ja inútil sinó contrària als interessos nacionals dels bascs i ha donat raons sobrades als contraris a qualsevol procés d'emancipació. És tan mal de veure, això? Basta mirar les reaccions dels polítics - de totes les tendències - i de la gent del carrer per entendre que hi ha un rebuig generalitzat a la violència, com no pot ésser d'altra manera. És més, per als contraris a les temptacions independentistes de bascs i catalans, el fet que ETA torni a les armes és motiu de rearmament moral i una manera de carregar-se de raó. D'altra banda, per a moltes persones que, una vegada més, havien acollit amb esperança la treva i fins i tot reclamaven del govern de Madrid mesures polítiques i actuacions més decidides en favor d'una pau definitiva, via negociació, ara, amb l'anunci d'ETA de tornar a la lluita armada, veuen trontollar les pròpies conviccions. En aquest brou de cultiu, les úniques tesis que avancen són les que parlen de mà dura

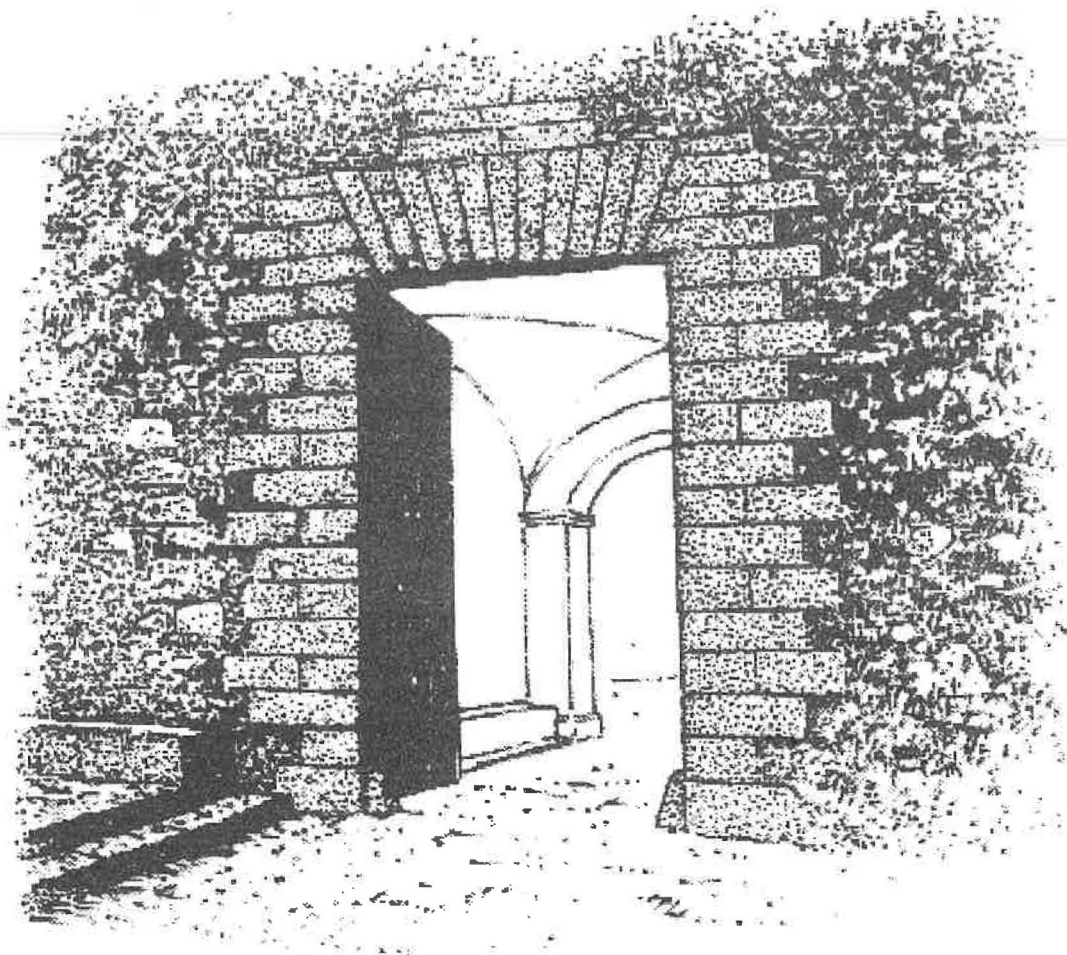
i de repressió. No deu ser això, al capdavall, el que vol també ETA?

En tot cas, la treva, el deixar de matar, la renúncia a la violència, no s'han de considerar únicament una estratègia política molt millor que l'ús de la força. Abans de qualsevol altra consideració, per un principi ètic o moral, inalienable, antic com la humanitat, ningú no deu disposar de la vida d'altri. Sota cap excusa. No hi ha causa, per justa que sigui, que valgui una sola vida humana.

Hi ha moltes persones que, per desinformació, o per una informació tendenciosa i esbiaixada, associen semànticament el terme nacionalisme a tota casta de mals i desventures, a violència i subversió, a insolidaritat i exclusió. Molts de mitjans ignoren sistemàticament, i intencionadament, l'existència d'un nacionalisme integrador, no imperialista, no expansiu, defensiu, pacífic i pacifista. Això és, la mena de nacionalisme que ha arrelat a la nostra terra i que, des d'una actitud pedagògica, ha consolidat un espai polític i un espai en els sentiments i les conviccions de molta gent. Cada dia més. Però aquest tema serà motiu d'una pròxima entrega, el mes que ve si no hi ha res de nou..

L'efecte 2000 haurà costat al manco 50 bilions de pessetes, al menys, en despeses de posada al dia dels equips informàtics d'empreses i institucions.

El que cal determinar, però, és què hagués passat si no s'hagués actuat en prevenció de les apocalíptiques conseqüències del canvi de dígit 99 a 00.

MIQUEL LLITERES "CATOI"

És diligent
 i feïnera la mort.
 Sense aturall,
 en fa unes bones messes
 de tot quant viu,
 i amb la sal del silenci
 ressembra el cor
 de qui espera el seu torn
 tot esfullant
 calendaris que daten
 dies incerts.
 És feïnera la mort,
 amic Miquel.
 Què t'hauria de dir!
 Urpeja en fred,
 i de davall els peus,
 amb tall precís,
 de sobte, et sega l'herba.
 Ressembra el cor
 amb la sal del silenci,
 estronca els mots,
 ens roba les paraules
 del llavi amic
 i ens deixa en l'orfenesa,
 en un compàs
 d'espera insadollable.
 Sols molt de tant
 en tant la seva empresa,
 el seu quefer,
 obstinat, delerós,
 és abocat
 al més gran dels fracassos,
 perquè hi ha veus
 que són tan poderoses
 que ni la mort
 assoleix d'amortir.
 Aquesta mort
 conradora d'absències,
 ve un dia que,
 ni amb l'ajut de l'absència
 deliquescient,
 difluent de ressons,
 pot acallar
 el retruny d'una veu
 més resistent
 que les hores i els dies.

Veus consistents,
 com la teva, Miquel,
 no poden ser
 escapçades per dalla
 perquè cap tall,
 per esmolat que sigui,
 no pot fendir
 en el cor del poema.
 Amic Miquel,
 amic Miquel Lliteres,
 la diligent,
 la mort feinejadora,
 sols d'una part
 de tu s'ha apoderat,
 sols del teu cos,
 dels teus ulls, de tes mans,
 mes no dels mots
 que escampares pels quatre
 cantons. No pot,
 la qui sembla silencis,
 amortallar
 els versos amb què cantes
 el teu amor,
 el teu amor immens,
 per tot allò
 que volen que oblidem:
 qui som, d'on som,
 les senyes de la nostra
 identitat.
 Amic Miquel "Catoi",
 encara ets viu
 en les paraules fetes
 material
 poètic, esperit,
 pàtria, alè,
 casa, gavella, poble.
 Dius, i dius bé,
 amb ferm convenciment,

*Vibrant ànsia vertadera,
 nostra història hem d'enaltir
 i el brandar de la senyera
 expressar sublim sentir
 mentre l'embat ens perfuma
 de murtera i romani.*

Amic Miquel,
 amic Miquel "Catoi",
 el glosador
 de l'alè de la terra
 i de l'alè
 de l'aire i de la mar
 dels gabellins;
 poeta de rostolls
 i cantador
 de les pluges i els sols,
 dels camps de blat,
 i d'ordi i de civada.
 Segurament,
 Miquel, segurament,
 fins i tot quan
 ja no quedin murteres
 ni romani,
 pervindran els teus veros,
 molt més enllà
 de fulls de calendari
 incerts i obscurs,
 perfumant el futur
 de tot allò
 que volen que oblidem.
 És diligent
 i feïnera la mort,
 ressembra el cor
 amb la sal del silenci,
 però no pot
 amortallar la veu
 dels cantadors,
 dels joglars, dels poetes.
 Descansa en pau.
 Nosaltres, amb ta veu,
 resistirem
 fidels al nostre poble.

Jaume Fuster Alzina

De mercenaris de la llibertat d'expressió

Un dels principals trets del moviment de la premsa forana ha estat, al llarg dels anys, la seva línia informativa prop del poble, sempre amb la finalitat de mostrar i denunciar a través de les nostres pàgines aquelles situacions que, lluny de la defensa dels interessos col·lectius, creen dins els àmbits locals respectius, situacions confuses que adesiara pareixen actuacions d'un altre temps ja passat.

El nostre moviment s'ha caracteritzat sempre per les iniciatives plurals, de caràcter voluntarista i associatiu que, moltes vegades, tenen limitacions econòmiques, influïent en la bona marxa de les diferents publicacions. Les ajudes econòmiques que s'aconsegueixen no compleixen, ni molt menys, les expectatives i il·lusions creades; els nostres projectes es formen a base de subscripcions, publicitat local i ajudes institucionals. Just la constància i la il·lusió d'un col·lectiu de gent fa possible que, setmana rere setmana, quinzena rere quinzena, mes rere mes... les revistes estiguin a les cases dels nostres subscriptors. L'esforç que representa un projecte d'editar una revista de poble és una feina de cada dia, del contacte diari amb la gent, i d'un seguit d'iniciatives que, sense un bon esforç d'entusiasme, faria impossible la sortida de la revista al carrer.

Des de sempre han coexistit amb les publicacions de premsa forana algunes publicacions de caràcter municipal o editades sota el control d'un partit polític, moltes vegades situat al poder, que intenten desestabilitzar els nostres projectes. No farem un balanç cronològic d'aquest greuge polític, però sí que parlarem de les situacions que es creen, malauradament, encara ara, a certs municipis de Mallorca.

És sabut l'interès especial que tenen alguns ajuntaments de fer el màxim de publicitat de tot allò que emergeix dels poders públics. Però, mentre els responsables de les publicacions intenten mantenir una discreta imparcialitat davant allò que prové de l'ajuntament, hi ha polítics que creuen que allò que es fa a les revistes és poc i, a més, no es fa proselitisme dels governants locals. És en aquest ordre que, des d'alguns ajuntaments, es creen butlletins de caràcter municipal, en alguns casos, o són plataformes d'algun partit local, en altres casos, sempre amb un excés d'ajut econòmic, els quals, sense un criteri objectiu, intenten fer competència a les nostres publicacions. La coexistència de més d'un mitjà de comunicació als

pobles no ha de ser una limitació, més aviat al contrari, però les actuacions prepotents d'alguns polítics no han d'espenyar allò que durant anys hem mantingut als nostres pobles. Avui, alguns casos com Valldemossa, Porreres, etc. no s'haurien de donar.

Vinculat amb aquests preocupants intents de desprestigiar la Premsa Forana, hem tingut recentment un atac a la revista "Udol", de Llubí, de part d'alguns desaprensus, des d'on s'indueix als empresaris llubiners a retirar la publicitat que duu la revista. Assabentats de la situació en què s'ha vist involucrada una publicació associada, des de la Junta Directiva volem indicar que, sempre, les revistes associades han estat, estan i estaran obertes a tots els partits polítics, entitats culturals, associacions i particulars de tot Mallorca, sempre amb l'objectivitat de distingir el que és bo per a la societat i el que ha d'esser denunciat. Des de l'"Estel", passant per "Cala Millor 7", "Pòrtula", etc., hem viscut situacions similars, sempre en perjudici de la nostra objectivitat. Volem, des d'aquestes línies, destacar la importància de la informació objectiva, contrastada i imparcial que emana de la premsa forana, com a eina definitiva de la nostra manera de fer feina i del nostre servei al poble de Mallorca.

Miquel Company Florit
president de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca

EL LITORAL DE CAPDEPERA (III)

ELS ENDEMISMES VEGETALS DE LA ZONA COSTANERA

Fa milions d'anys, quan les Balears emergiren del fons de la mar, eren una perllongació de la serralada Bètica, que tenia continuïtat per Alacant, les Pitiüses, fins a les muntanyes mallorquines. Aquesta connexió permeté la penetració i repoblació de les Illes amb la fauna i flora continentals. Després aquestes terres se separen fins a convertir-se en l'arxipèlag més aïllat de la mar Mediterrània.

Des de llavors ha actuat sobre les espècies vegetal i animal el fenomen biològic tal vegada més important: l'evolució. Insularitat, és a dir, aïllament i evolució són dos elements fonamentals per a apreciar el nostre medi natural.

En tot aquest temps i gràcies a les modificacions introduïdes per l'home, la fauna s'ha renovat quasi completament, però no així la flora que, en part, és ben antiga, d'origen fonamentalment mediterrani. Per això tenim espècies endèmiques a les illes Balears, és a dir, que només es troben al nostre arxipèlag. L'aïllament és un factor decisiu; illes oceàniques com les Canàries tenen un patrimoni natural especialment ric, amb nombroses plantes úniques en el món, ja que mai no han tengut contacte amb el continent i l'evolució les ha diferenciades. Però no importa anar tan lluny per observar els efectes de la insularitat. L'arxipèlag de Cabrera és un bon laboratori; a cada bocí de terra

hi viu una subespècie diferent de sargantana, escarabat o cargol.

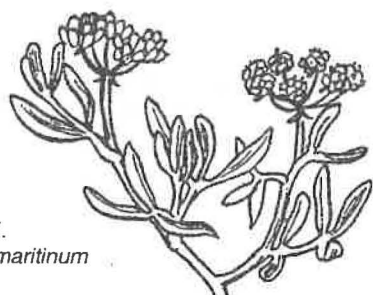
Resulta molt aclaridor comparar la distribució geogràfica d'endemismes a distintes regions europees (1):

	Nº d'endemismes	Densitat /1000 Km ²
Escandinàvia	6	0'008
Gran Bretanya	15	0'06
França	80	0'14
Itàlia	142	0'43
Balears	65	13'5
Canàries	670	90,0

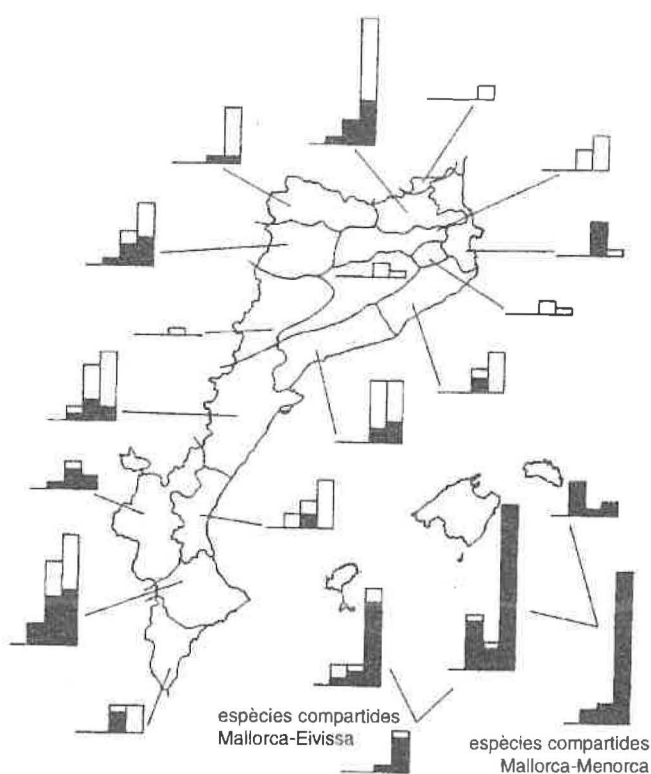
Com diu Joan Mayol: "el fenomen és espectacular i d'una importància biològica i científica transcendental: cada espècie té en els seus cromosomes una informació irrepètible sobre el passat de la terra, i la clau per a la síntesi de composts orgànics únics, la immensa majoria dels quals ens són encara desconeguts. Aquest és el gran valor de la natura illenca, la seva originalitat, inclou gens únics, irrepètibles i irrecuperables en cas d'extinció".

Per ubicar aquest tema més al nostre indret gabellí és molt il·lustratiu aquest mapa sobre la distribució de les espècies de plantes endèmiques dels Països Catalans, és a dir, uns territoris que per qüestió de proximitat geogràfica i climàtica tenen una vegetació semblant, i que un temps estigueren territorialment units, compartint la mateixa flora.

Les barres negres representen les que són endèmiques d'un mateix territori, mentre que les barres buides indiquen les que, tot i essent en

Fonoll marí.
Crithmum maritimum

Les plantes estan separades en tres categories segons el grau d'amenaça que tenen: la barra de la dreta representa les que no estan amenaçades; enmig les que podrien estar-ho si es produïssin alteracions ambientals; i a l'esquerra les que estan ja amenaçades. *La diversitat biològica*. Cristian R, Altaba. Ed. Moll.

dèmiques dels Països Catalans, són presents en més d'un territori.

Al mapa observarem que les Balears destaquen per la particularitat i riquesa de la seva flora, en espècies endèmiques. Entre les nostres illes destaca Mallorca com el territori botànicament més interessant. Si parau esment a les barres que comptabilitzen les espècies compartides entre les illes destaca la que relaciona Mallorca i Menorca, un fet explicable per haver estat connectades durant les darreres glaciacions.

Totes aquestes plantes no s'han de cercar en els terrenys humanitzats sinó en els indrets més inhòspits, que s'han salvat de la intervenció humana; per això els endemismes es concentren bàsicament a l'alta muntanya i a la zona costanera. Aquestes àrees, en conjunt, representen una petita fracció del nostre territori.

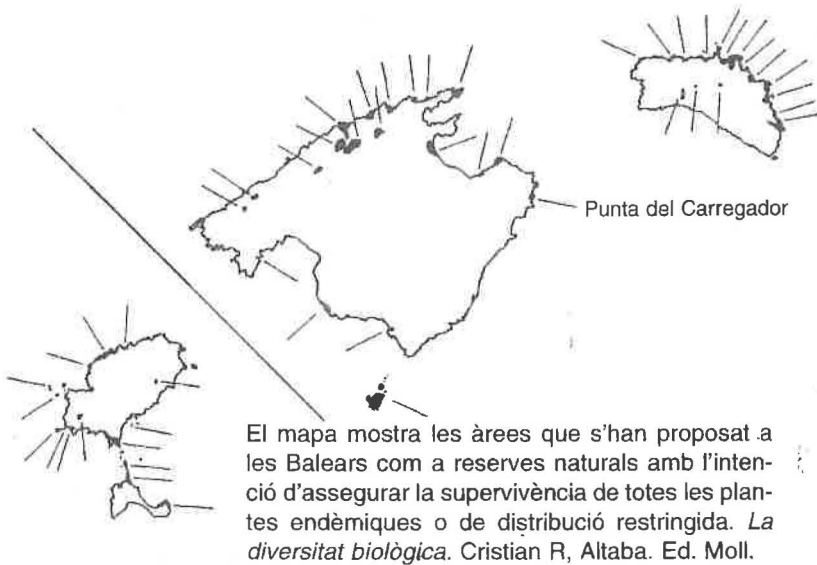
Les plantes endèmiques que viuen entre les roques de la vorera de mar estan molt especialitzades; totes elles presenten adaptacions per

combatre els efectes deshidratants del vent i la sal, la pobresa de sòl i les fortes sequeres perquè a la vorera de mar és on menys hi plou, uns 400 litres per any/ m². Per vèncer totes aquestes contrarietats adopten formes baixes i utilitzen estratègies com: arrecerar-se dins les escletxes del rocam, com el fonoll marí; protegint-se darrere el pedreny, com l'aladern; associant-se amb altres plantes per aixoplugar-se mútuament. Però les adaptacions també afecten les mateixes plantes, que han estat capaces de transformar les fulles en pues, com el coixinet de monja; la majoria són plantes espinoses o tòxiques.

Al nostre litoral tenim una bona representació de plantes endèmiques especialitzades en viure ran de mar com: el fonoll marí (*Crithmum maritimum*) i els limonium, unes espècies capaces de resistir totes les contrarietats: el vent, altes concentracions de sal que arriben amb els ruixims de la mar, i també fortes sequeres. El gènere limonium és molt complicat; només a les Balears hi ha més de trenta espècies de les quals gairebé la meitat són endèmiques.

Sovint, on hi viu una espècie endèmica n'hi trobarem d'altres. Aquestes zones amb nombroses espècies úniques reben el nom d'àrea d'endemisme. Una de les àrees proposades per gaudir d'aquesta figura de protecció és la punta del Carregador. Entre la platja dels Tamarells i el putxet d'en Rabassó hi ha nombrosos endemismes. Just a la vorera de mar hi ha el fonoll marí i unes quantes varietats de limonium. Lluny dels esquixos de les ones, formant una banda intercalada entre la comunitat de limoniums i la vegetació interior hi ha un espai molt interessant amb la lletrera marina *Euphorbia pithyusa*, que es troba a les Balears i al litoral mediterrani, des dels Pirineus fins a Itàlia, però manca a la península Ibèrica, fet que ens indica que la via de penetració ha estat a través de les illes Tirrèniques (Còrsega i Sardenya) (2). També hi viu el safrà bord *Chrocus minimus* subespècie cambessedessi(4), un endemisme de reduïda presència en aquest indret. Algunes mates del coixinet espinós *Launaea cervicornis*, endèmic de Mallorca i Menorca, inconfusible per les seves branquetes ramificades en forma de banyes de cérvol i que està estretament emparentat amb els socarrels del sud-est d'Espanya, de l'Àfrica nord-occidental i, fins i tot amb les Canàries.

Amb paraules de Maria Àngels Cardona: "les plantes endèmiques i les tirrèniques ens permeten conèixer per mitjà de les seves afinitats o mancances amb altres plantes, l'origen de la flora baleàrica i les vies de penetració utilitzades"(5). En aquesta àrea de la punta del Carregador hi trobam algunes plantes que ens han arribat via orient i la

majoria des de l'occident, com és el cas del coixinet espinós.

Una sorpresa és la presència d'alguns joncs, una espècie que requereix un sòl humit, adaptant-se als llocs salabrosos com l'estany de Canyamel, però en aquest indret està situat damunt les roques, regat pels ruixims de la mar.

El motiu per a declarar àrea d'endemisme la zona esmentada és per garantir la supervivència de la població dels limoniums, una espècie que és una caixa de sorpreses. Aquesta planta híbrida amb freqüència, i els híbrids es reproduïxen, és a dir, les llavors són genèticament idèntiques a la planta mare, per la qual cosa formen una població d'individus idèntics, un clon. Com diu Cristian R. Altaba: "fabricar organismes clonats no és cap invent de la biotecnologia".

El cap Vermell és un altre lloc interessant, amb espècies illenques molt rares com la *Aristolochia bianorii* o el *Lotus tetraphyllus* varietat artanensis. En els penya-segats un grup de plantes endèmiques com les violetes de penyal i la maçanella o flor de tot l'any (*Helichysum staechas*) (6).

Un altre indret botànicament interessant el nostre litoral és sa Mesquida. A la zona nord, al corral de ses Cabres hi ha una planta aromàtica molt apreciada per fer infusions: la camamil·la (*Santolina chomaecyparissus* subespècie magonica), una planta endèmica de les Balears, ja que també es troba pel litoral oriental de Menorca i a l'

l'illot d'es Vedrà, prop d'Eivissa. A un costat i l'altre de la platja de sa Mesquida, la Tramuntana hi pega amb tota la seva força, per la qual cosa hi trobarem ben representada la comunitat de socarrels, com l'esmentat coixinet de monja.

Entre els endemismes hi ha aquells que són d'origen remot, antiquíssims, unes espècies diferenciades fa molts d'anys i que actualment no tenen cap planta parenta pròxima; entre aquestes hi ha l'estepa Joana (*Hypericum balearicum*), que es troba darrere les dunes de la platja de sa Mesquida, cercant el redós dels primers pins ajaguts per la força de la Tramuntana i la humitat que s'esmuny pel sòl arenós.

Aquesta planta és abundant al vessant nord del Puig Major, entre els 800 i 900 metres d'altura, és a dir, allà on plou més de Mallorca i el terreny està més humit durant més temps.

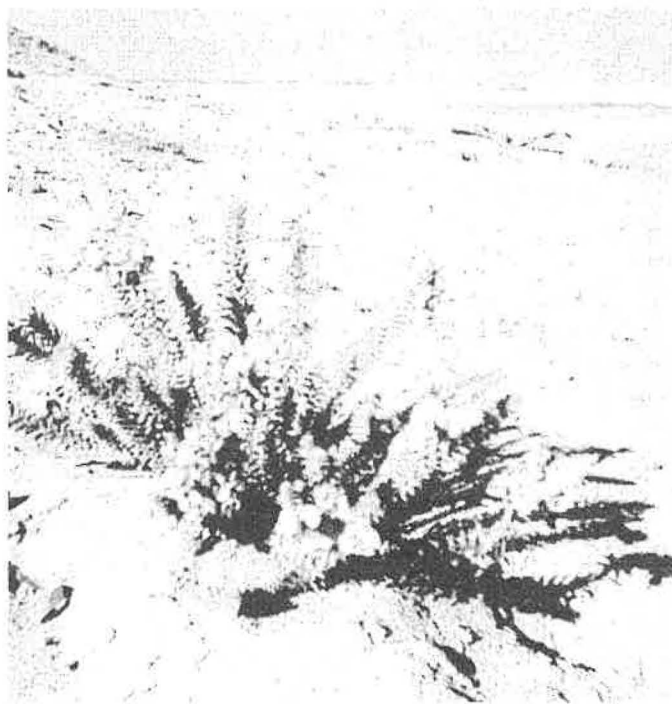
Una associació vegetal formada per romaní (varietat *palaui*) i un socarrel.

Comunitat de *limoniums* a Cala Mesquida.

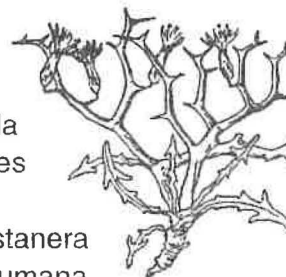
Un altre endemisme antiquíssim és el *Daphne rodriguezii*, que als anys vint encara fou localitzat a Cala Mesquida però que avui dia sembla extingit (7).

Si hi ha endemismes antiquíssims també en trobam de recents, com és el cas del romaní (*Rosmarinus officinalis*), que a Mallorca, Menorca i Cabrera ha diferenciat una varietat endèmica ano-

Lletrera marina *Euphorbia pithyusa*.

menada palauí, que no creix tan dreta, amb les flors més aglomerades i de color més intens (8); una varietat que es desenvolupa a sa Mesquida i al Carregador entre altres indrets.

La flora de la zona costanera s'ha salvat de la intervenció humana gràcies al nul interès agrícola; també s'ha quedat al marge dels incendis forestals perquè la vegetació és escassa. Per altra part, la majoria dels vegetals s'han protegit dels animals més devastadors, convertint les fulles en pues o pel seu caràcter llenyós o tòxic. Alguna ha desaparegut, com l'esmentada *Daphne rodriguezii*, o el fonoll marí de la zona de sa Mesquida, on les cabres i ovelles li donen barram i amb molt de gust se l'empassen.

L'impactant complex hotelier de sa Mesquida ha arrassat amb la vegetació arbustiva autòctona; no la valoren i la desconeixen. No han estat els únics que han actuat ignorant el patrimoni natural illenc. A hores d'ara preservar la qualitat del medi és un compromís indefugible.

Aquestes plantes endèmiques sobreviuran si hi ha gestió ambiental que actuï a favor seu. Aquestes espècies úniques i irrecuperables haurien d'estar al capdamunt de les prioritats de conservació, perquè són d'importància cabdal. Són la nostra aportació al patrimoni natural del planeta.

Josep Terrassa

Notes

- 1 Mayol, Joan i Machado, Antoni. *Medi ambient, ecologia i turisme a les illes Balears. Manuals d'introducció a la naturalesa*, 10. Ed. Moll. Palma, 1992, pp. 22.
- 2 Altaba, Cristian R. *La diversitat biològica, una perspectiva des de mallorca. Manuals d'introducció a la naturalesa*, 12. Ed. Moll, Palma, 1999, pp. 69.
- 3 Martí Llufrí, J. Manel. *M. Àngels Cardona i Florit: la flora i el paisatge de Menorca*. Editat per l'Institut Menorquí d'Estudis. Maó 1999. pp. 69.
- 4 Bonner, Antoni. *Plantes de les Balears. Manuals d'introducció a la naturalesa*, 1. Ed. Moll. Palma 1976, pp.85.
- 5 Martí, J. Manel. Ibid, pp. 67.
- 6 Aguiló Ribas, Josep Antoni. *Mallorca. Espais naturals*. Promomallorca Edicions S.A, Palma 1995.
- 7 M. Àngels Cardona, pp. 60.
- 8 Antoni Bonner. pp. 109.

SITUACIÓ ACTUAL DE LA PESCA EN EL MUNICIPI DE CAPDEPERA

Pere Fuster Servera

Patró Major de la Confraria de Pescadors de Cala Rajada

La Confraria de Pescadors de Cala Rajada, històricament, ha tingut un pes específic en el conjunt de la pesca de l'illa de Mallorca i, encara avui, el continua tenint, per més que, en el decurs dels anys, la flota pesquera s'hagi reduït.

Actualment, la flota pesquera del nostre port està formada per tres barques d'arrossegament i 20 d'arts menors, amb unes 50 famílies que viuen de la pesca en el nostre municipi.

La pesca d'arrossegament és la modalitat que ha sofert una major reducció de la flota, tot i que l'escàs nombre actual sembla que es podria estabilitzar. El nombre de captures de les embarcacions d'arrossegament s'ha reduït, degut a la disminució de l'esforç pesquer. S'han limitat les hores de pesca durant la nit, amb la qual cosa no es pot dur a terme l'anomenada tirada d'alba. D'altra banda, els nostres patrons pensen que els canvis climàtics, tant de les temperatures com dels cicles de pluges, han influït en les captures, molt especialment en la pesca de la gamba. Hi ha un símptoma que s'ha de tenir en compte: abans, quan s'agafava més gamba, el bou sortia brut de fang; avui, en canvi, surt ben net. Amb tot, l'experiència dels nostres pescadors ens diu que tant el peix com la gamba es mouen per cicles i que, al llarg dels anys, a la pesca sempre hi ha hagut sèries d'anys millors i d'altres de pitjors.

El rendiment econòmic de les barques d'arrossegament s'ha reduït en haver disminuït les captures, sense un increment en els preus de venda, els quals es mantenen estables des de fa anys. Així mateix, els costos d'explotació sí que han augmentat. Tot plegat, ha repercutit negativament en el rendiment de les barques i en els salaris de les tripulacions. A més, hi ha dificultats per trobar personal que es vulgui embarcar, ja que qualsevol jove que cerca feina, a l'hora d'embarcar-se ha d'haver efectuat un curs de competència de mariner, per a la qual cosa s'ha de desplaçar a Palma al llarg de tres mesos, i també efectuar un curs de supervivència a la mar. Això no passa a altres sectors, com hoteleria, restauració o construcció, en els quals el mateix jove podrà començar a treballar des del primer dia.

A pesar de tot, les embarcacions d'arrossegament

que resten no veuen el futur amb pessimisme i no consideren necessari establir períodes de veda en les seves pesqueres. Consideren que aquestes pesqueres no es troben castigades i que, en produir-se un menor esforç de pesca, elles mateixes es regeneren. D'altra banda, durant l'hivern, sovint es produeixen vedes setmanals forçades pels temporals que assoten les nostres costes.

La situació de la flota d'arts menors és distinta. La seva reducció no s'ha deixat sentir tan acusadament com en el cas de l'arrossegament, encara que el nombre de captures també s'ha vist afectat, més o menys, depenent del tipus de pesca.

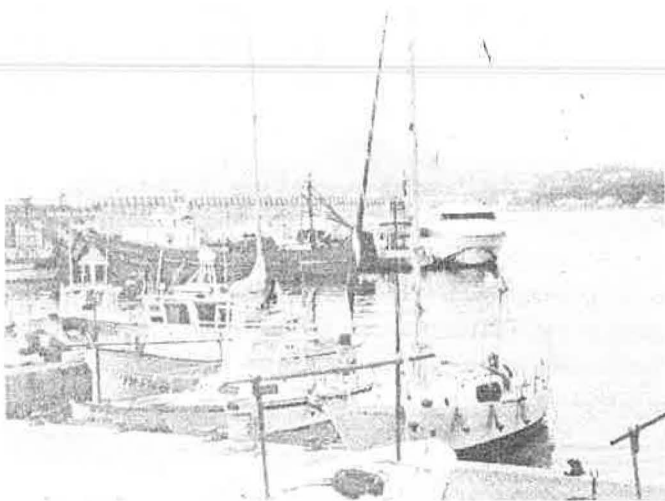
En el cas de la pesca de tremall (xarxa), s'ha de dir que el nombre de captures de llagosta es manté, donant-se per bo el resultat de la veda que es realitza de setembre fins a març. Fins i tot es podria augmentar la veda fins al mes d'abril, ja que el rendiment de la pesca de la llagosta, en el mes de març, és molt escàs. S'haurien de prendre mesures en el cas de les carxes de quatre passades, que pesquen tot lo dia i que no es lleven fins després de quatre dies, o més, d'haver-se calat, amb el consegüent malbaratament de captures mortes que no poder ésser venudes.

Quant a la pesca de palangre, s'ha de dir que les captures han disminuït i s'han hagut de cercar noves pesqueres en aigües més allunyades de la nostra costa. Per això, ben aviat s'haurà de plantejar la posada en pràctica de vedes per a aquesta pesca. Abans, però, s'ha d'investigar i estudiar quins són els mesos millors per dur-les a terme i quines espècies són les més afectades, com ara la pagra, el déntol, l'anfós (aquest últim, gairebé extingit), etc. I, sobre tot, s'hauran d'oferir alternatives a aquestes barques que pesquen de palangre; alternatives distintes de les tradicionals, com el tremall, la pesca de la llagosta i la llampuga. M'estic referint a la pesca d'altres espècies, com el besuc, el lluç, el gall, el bonítol i l'emperador, que es podrien capturar per les nostres barques i que, ara per ara, són pescades per les flotes peninsulars. Això suposaria

una inversió important per al pescador, per la qual cosa es fa necessari que l'Administració doni facilitats per al canvi

de modalitat de pesca i ajudi a realitzar els estudis i cursos sobre l'armada dels arts apropiats, mides dels palangres i dels hams, tipus d'esca, profunditats, etc.

No fa massa anys que, a la nostra Confraria, hi havia algunes barques que es dedicaven, exclusivament, a la pesca del calamar. Avui en dia no n'hi ha cap que s'hi pugui dedicar, ja que les captures són nul·les. A tots ens agradaria saber què ha passat amb el calamar. S'haurien d'investigar les causes de la pràctica desaparició del calamar de les nostres costes. Des de la nostra modesta opinió, els pescadors pensam que són diversos els motius que han menat a la situació actual. D'una banda tenim l'extracció d'arena que, en anys passats, s'ha produït a les costes del nostre municipi, sense que cap organització, associació o institució del municipi hàgim posat el crit en el cel o hàgim realitzat alguna acció per tal d'evitar-ho. Una altra de les causes de desaparició del calamar podria ésser la manca de menjar, perquè s'hagués romput una baula de la seva cadena alimentària; es podria donar el cas que hi hagués espècies, de les quals se'n nodreix el calamar, que es trobassin molt castigades. També s'ha de tenir present que el calamar posa els ous durant l'hivern i que les pesqueres de les nostres costes són castigades tots els dies de la setmana, dia i nit, per embarcacions de pesca esportiva.

Pel que fa a la pesca de la llampuga, s'ha de dir que, quant a captures i embarcacions, es ve mantenint d'una forma estable. Aquesta és una pesca que es realitza, bàsicament, en els mesos de setembre i octubre, cosa que permet a una sèrie de barques que, o bé han acabat la temporada de la llagosta o bé pesquen de palangre, de no sobrecarregar encara més aquesta darrera modalitat. Amb tot, vull significar que, en els últims dos anys, les barques de la nostra Confraria que es dediquen a la pesca de la llampuga s'han trobat que les pesqueres de tramuntana, descobertes fa anys pels pescadors de Cala Rajada, han

estat reclamades pels pescadors d'Alcúdia. La realitat és, però, que els alcudienços no hi calen, a les esmentades pesqueres, amb la qual cosa ni pesquen ni deixen pescar. També s'han d'esmentar els danys i perjudicis econòmics que cada any causen les barques peninsulars als nostres llampuguers, tallant els capcers de les andanes, cosa que ens ha obligat a sol·licitar la intervenció de l'Administració.

S'ha de dir que la normativa pesquera estableix que les barques descansin un dia per setmana, però n'hi ha que no descansen mai ja que aquesta mateixa normativa no especifica quin dia s'ha de descansar sense sortir a pescar. Per això, sol·licitam de l'Administració que unifiqui el criteri per a totes les confraries i que estableixi un únic dia de descans, el qual, segons el nostre parer, hauria d'ésser el diumenge.

Hauriem de tenir present que els pescadors professionals som el col·lectiu, de tots els que naveguen per la mar, més controlat per les distintes administracions. Com a exemples tenim les inspeccions de la Conselleria de Pesca, del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, de la Guàrdia Civil de la Mar, de les autoritats del Servei de Ports, etc. A més, nosaltres som un col·lectiu bo de controlar pel que fa a desembarcament de captures, talles mínimes, pagament de taxes i impostos, etc. I per què, això? Doncs perquè som pocs i fàcilment localitzables: simplement, anant al moll, on es troben amarrades les barques. I amb tot, nosaltres no som els únics que treim peix en aigües de la mar del municipi de Capdepera. S'han de començar a controlar seriosament totes les barques peninsulars que amarren en el moll de Cala Rajada, que pesquen les 24 hores del dia i tots els dies de la setmana, que desembarquen captures sense cap control, que carreguen camions vinguts igualment de la Península, fins i tot de nit perquè ningú no els vegi, sense que se'ls midin les talles ni se sàpiga si estan autoritzades a dedicar-se a la modalitat de pesca efectuada, sense pagar taxes a l'Administració, etc. I també s'han de començar a controlar les embarcacions de pesca esportiva, ja que n'hi ha que agafen més peix que alguns pescadors professionals; així mateix, s'haurien de limitar els concursos de pesca esportiva, en els quals es capturen quilos i quilos de peix sense cap altra finalitat que gaudir d'agafar-ne més que ningú.

Per acabar aquesta exposició, he de dir que els pescadors de Cala Rajada, sempre que sigui necessari, estan disposats a reduir l'esforç de pesca en les modalitats de tremall i palangre, amb la finalitat de garantir el futur de la pesca professional. Però, la reducció de l'esforç pesquer no sols l'han de realitzar els pescadors professionals, també s'han de començar a reduir les captures i els dies de sortida per a la pesca esportiva, i el mateix per a les embarcacions peninsulars que treballen en aigües de la nostra costa. □

Conversa amb...

Nasr-Eddine Taïbi,

president de GEOMARIN

A la secció de notícies locals comentam la celebració del 1er Col·loqui sobre el medi marí, organitzades per GEOMARIN, una associació nascuda a Capdepera i que, des d'un punt de vista científic, vol conèixer, estudiar i divulgar aspectes relatius a la vida en la mar. Són molts els projectes i pocs els mitjans d'aquesta jove, però activa associació.

Conversam am el seu president, el Dr. Nasr-Eddine Taïbi, sobre els propers projectes.

Quan neix l'associació?

- Oficialment neix al març del 98, però temps enrere ja començarem a fer feina, a tenir contactes els vuit membres fundadors. Inicialment compartim la passió pel buceig i volíem enfocar-lades d'un punt de vista científic, no esportiu, de coneixement del medi. Ara som trentamembres, no tots fan activitats subaquàtiques, amb unes edats que van des de dos joves de 17 anys fins a socis de més de quaranta anys.

Quines tasques heu realitzat?

- D'unabanda fem exploració del medi marí, incloent-hi zones costeres o de poca profunditat, i després, a les reunions, posam en comú les observacions i estudiam cada aspecte que ens crida l'atenció, cercam bibliografia i ajuda externa (contacte amb la UIB). Fem articles, fotografies, xarxes... després hi ha els projectes que desenvolupam, com ara la cartografia del fons de la mar de Cala Gat. Ens preocupam molt la degeneració de les praderies de posidònia.

Qui forma part de Geomarin?

- Bàsicament gent que estima la mar. En el grup originari erem bussejadors, però arano. No som una associació exclusiva i el nostre treball inclou zones de laborera de la costa com coves, platges... i zones de poca profunditat, que es podem observar amb una careta, un tub i unes aletes.

També vull comentar la importància de la conservació del medi marí. A partir del coneixement, sobre el terreny, cal valorar l'acció que fem sobre aquest ric patrimoni. Volem motivar els joves, que fruïxin amb la mar i que la valorin per ells mateixos. Pensam que podran estimar-la, primerament, per motius estètics i després per la seva importància ecològica quan aprenguin els cicles que es desenvolupen sota l'aigua.

Com vos finançau?

- Primer amb les quotes dels socis. De moment ens ha permet cobrir la part administrativa i d'organització. Realment, cada un té el seu equip de buceig i el seu material, a les excursions que fem són gratuïtes i els projectes els abastam segons les disponibilitats. Evidentment, la caixa no bsta per tot el que volem fer, però presentant projectes concrets intentam treure fons i endegar nous estudis i preparar noves activitats.

Sou una associació nova, amb pocs recursos i, per tant, va sorprendre l'organització del primer col·loqui sobre el medi ambient marí del mes de novembre...

- Bé, vàrem fer molta feina per contactar amb els professors de la Universitat i amb els responsables de diverses institucions i altres associacions. D'entrada no ens coneixien i pens que se'n dugueren una molt bona impressió, pel que fa a l'organització, nivell de les intervencions i amb la possibilitat de posar-se en contacte investigadors de diversos àmbits que treballen sobre el medi marí. Amés, ens permeté establir contacte amb especialistes i investigadors. Haduit més de quatre mesos de preparació, però restam satisfets pel grau de compromís dels socis, per l'acceptació de les jornades i pels propis ponents. De fet, ja pensam en les segones jornades, però amb un enfocament diferent, ja que pretenem centrar-nos més en el municipi de Capdepera i fer menys ponències, deixant més temps per a les intervencions, preguntes i debat del públic. També volem que Geomarin faci, almanco, una ponència.

Quins són els projectes més immediats que teniu?

- Per a l'any 2000 pretenem preparar el segon col·loqui, seguir en el treball de cartografia de Cala Gat, iniciar un treball mediambiental centrat en l'estudi de l'emissari submarí de Son Moll, en col·laboració amb l'IMEDEA (malgrat encara ens falti concretar el conveni de col·laboració hi ha voluntat de fer-ho) que podríem ampliar a Cala Mesquida, degut al malfuncionament de la depuradora i l'existència de vessaments, els efectes dels quals volem estudiar. Un altre objectiu és estudiar el torrent de Canyamel, mitjançant un camp de treball, per estudiar el medi ambient.

Hi ha un aspecte que també és important, la iniciació de joves i al·lots en el medi marí, preferentment per a l'observació directa de la costa i les aigües superficials o amb un petit laboratori i aquaris. Per això darrer necessitem la col·laboració de les escoles.

Com van les relacions amb l'àrea de medi ambient de l'Ajuntament?

- Hem parlat molt. Hem tingut contacte amb el tècnic, però no tenim cap acord de col·laboració concret. Per a l'any 2000 hem demanat ajuda per comprar un compressor, per omplir les botelles, un element imprescindible per a nosaltres, també voldríem que ens subvencionassin en part un o dos dels projectes que volem abastar.

Res més a afegir?

- Primer de tot recordar que pretenem la investigació científica del medi marí i submarí (reconeixement de les cales de Capdepera, excursions...), també que fem reunions per a l'estudi i l'intercanvi d'idees (col·laboració amb altres associacions i institucions, divulgació de coneixements), i que també treballam en la construcció d'un equip per a la investigació científica del mar.

Afortunadament, a Capdepera, molta gent viu la mar d'aprop i coneix la seva importància, per això volem convidar-la a conèixer-nos.

GEOMARIN

Apartat de correus 77 - Cala Rajada
Telèfon: 971-819291 FAX: 971 565962
Email: cigala arrakis.es

ÉS AIXÒ SANT ANTONI?

Quan vàrem veure al programa que les corregudes dels dimonis, que sempre s'han fet el dissabte de Sant Antoni, les havien passades al "divendres" de Sant Antoni (dissabte dia 15), ens va fer pensar amb tots els comentaris que havíem sentit als darrers anys.

La festa de Sant Antoni s'ha anat degradant any rere any, ja no importa ni el dia, ni si hi ha dos dimonis o mil, ni si encalquen o no encalquen, ni si només demanen, ni la qualitat de l'argument, ni la composició de l'Obreria i ni com es financia.

La festa de Sant Antoni a Capdepera, comença el capvespre del dissabte de Sant Antoni i acaba després de l'Ofici. Durant aquests dos dies hi ha bàsicament els següents actes: fer córrer els dimonis, el foguerons, les beneïdes i l'Ofici.

Sigui dia feiner o festiu, mai s'havien canviat ni l'ordre ni les dates dels actes. El dissabte de Sant Antoni es fan les corregudes dels dimonis i no un dia abans, tan si és dilluns, dimecres o com enguany, diumenge. És com fer la processó del Divendres Sant en dimarts.

Les festes perduren en els temps pel fet de tenir una sèrie de pautes o normes que les diferenciïn unes de les altres. Un fet diferencial de Capdepera és que sempre hi ha hagut una certa permisivitat o els protocols no són molt estrictes en cap dels actes que es celebren; però això no vol dir que tot estigui permès.

Per què es vol afegir un dia a la festa? Per què no es poden fer córrer els dimonis en diumenge? És per avaluar els foguerons? Tota l'Obreria ha de qualificar els

foguerons? És que el diumenge horabaixa no es fa caixa?. Potser sigui perquè els comerços estan tancats i no es poden fer doblers, perquè hi ha futbol, perquè els obrers volen dinar amb la família. Què putes tantes coses rares!!.

No fa tants d'anys encara hi havia la colla de dimonis, el Ros i el Negre, que juntament amb Sant Antoni eren el centre de la festa. Darrerament han comperegut una mala fi de dimonis, dimonions, dimoniots, dimonietlus, dimonietxus i dimoni... de tots tipus que ni fan por, ni encalquen, ni ballen, ni enfiten Sant Antoni. Només demanen!!!

Tots sabem com eren els dimonis. Per què aquest canvi? Tants de dimonis han enriquit la festa? Per què aquest canvi de "look" al dimoni Ros? No és millor dos de bons que molts de xerecs? Per què aquesta reproducció massiva? Recapten més cinquanta dimonis que dos?. Que putes tants dimonis!!.

Els Obrers són o haurien de ser els qui vetllassin pel manteniment de les tradicions de la festa, no per fer-la a la seva mida. Tothom és lliure de crear la festa que vulgui sense haver de desvirtuar-ne una d'existent. Les festes evolucionen, però no a voluntat d'una persona.

Quants i qui són els Obrers? Tenen llibre d'actes? I de comptes? I que quadren els comptes? Vetllen per la tradició de Sant Antoni? Seria igual amb una altra gent a l'Obreria? Que hi diuen els antics Obrers?. Que putes tants de protagonistes!!

Na Llòbrega.

ELS GORONS

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

Centre Coordinador

Biblioteques Públiques de Capdepera i Cala Rajada

Les biblioteques de Capdepera i Cala Rajada ens han ofert una sèrie d'activitats per aquest Nadal. Aquestes festes serveixen de motivació per a llançar unes propostes d'animació a la lectura i d'acostament a les biblioteques, dirigides especialment als més petits, que són al cap i a la fi els futurs consumidors dels llibres.

Cal dir que les dates, amb les vacances escolars, són d'allò més adient. Vet aquí el que varen preparar les biblioteques municipals:

* **tallers de decoració nadalenca**, dies 22 i 23 de desembre, a ambdues biblioteques simultàniament amb una molt bona participació d'al·lots. Paperins, neules i betlems fets per nins i nines de diverses edats, d'allò més originals.

* **Contacontes de Nadal i confecció d'un conte amb collage**, dies 28 de desembre, a Cala Rajada, i dia 29 i 30 a Capdepera. Amb diferent participació. Pel que fa a Cala Rajada, participaren molts pocs infants mentre que a Capdepera el grup fou més nombrós

* **Joc del municipi**, dia 30 de desembre, a la biblioteca de Cala Rajada. Aquesta activitat gaudí de molt bona acceptació fent-se grups

heterogènis, pel que fa a les edats. A cada nin participant se'l obsequià amb un joc editat per l'Ajuntament de Capdepera

D'altra banda s'organitzà, durant el mes de gener, a la biblioteca de Capdepera una exposició de parenòstics des de l'any 1864 al 2000. Aquests populars llibrets gosaven d'una gran popularitat, especialment en el camp ja que regulava, en certa forma, els cicles del món agrari i servia de guia per a les feines de foraviala. També són interessant com a eines de coneixement, d'una part de la cultura popular, de l'història recent

Recomanam anèu a visitar-la, si encara sou a temps, és molt interessant.

*apropa't a la
teva biblioteca!*

Consell
de
Mallorca